

PFU-SAK NR. 239/14

KLAGER: Bernt Olufsen
ADRESSE: Møllesvingen 34, 0845 Oslo
TELEFON:
PUBLIKASJON: TV 2
PUBLISERINGSDATO: Juni – august 2014
STOFFOMRÅDE: Sport
GENRE: Reklame
SØKERSTIKKORD: Integritet, tekstreklame
REGISTRERT: 19.08.2014
BEHANDLET I SEKR.: 20.08.2014
BEHANDLES I PFU: 28.10.2014
FERDIGBEHANDLET: 28.10.2014
BEHANDLINGSTID: 69 dager
KLAGEGRUPPE: Privatperson (medieansatt)
PFU-KONKLUSJON:
HENVISNING VVPL.:
RETTSBEHANDLING:
OMTALE/ANONYM.:
MERKNADER:

SAMMENDRAG:

TV 2 sendte i perioden **juni – august 2014** et reklameinnslag for Norsk Tipping/Lotto. Reklamesnutten handler om at mannen i huset ikke praktisk bidrar til husholdningen. Men fruen vet råd, eller har fått råd i form av en Lotto-gevinst, og har valgt å gi mannen tilbakemelding gjennom TV-skjermen under en pause i en fotballkamp han ser på. Den kjente stemmen til TV 2s fotballreporter Øyvind Alsaker sier:

«Å for en match vi har fått her de første 45 minuttene. Og nå som vi nærmer oss pause, bør det bli tid til både å rydde av bordet etter deg og ta ut av oppvaskmaskinen. Dessuten nærmer klokka seg tre, så det er kanskje på tide å ta hånda opp av buksa og komme seg ut av pysjen. Og samtidig kan du hente det rene tøyet i den røde kurven som står foran tørketrommelen ute på badet, sånn at det kan brettes under andre omgang. Nevner også at peanøtter ikke er lunsj. Og mens lagene tusler av banen minner vi på vegne av din kone om at det fortsatt er sånn at hun ikke liker at du moser når du skal ta henne på brystene, selv om hun forstår at det er lett å bli ivrig. Vi er tilbake etter pausen.»

Sang: You'll Never Walk Alone

Super: Lotto-millionærer er ikke som andre millionærer. LOTTO

KLAGEN:

Klageren er medieansatt. Han mener TV 2 har opptrådt i strid med Vær Varsom-plakatens bestemmelse om å opprettholde et klart skille mellom reklame og redaksjonelt innhold, plakatens punkt 2.6. I tillegg mener han punktene 2.2, om å verne om integritet og troverdighet, 2.3, om rolleblanding, 2.7, om motytelser for reklame og 2.8 om sponsering er relevante punkter. Videre viser han også til at Tekstreklameplakatens punkter 5, 6, 7 og 12 er aktuelle som vurderingskriterier. Klagen var opprinnelig utformet som en kommentarartikkel på klagens egen blogg, og som også ble publisert i Verdens Gang

I kommentarartikkelen, under tittelen «Syndere i sommersol», ga han TV 2 «rødt kort og flere kampers utestengelse» for å ha blandet sammen reklame og redaksjonelt innhold ved låne ut sportskommentator Øyvind Alsakers stemme til reklame for Norsk Tipping. Klageren skriver: «Jeg trodde kampen var i full gang da jeg hørte Øyvind Alsakers kommentatorstemme komme gjennom TV-apparatets høyttaler i en av VMs innledende kamper. Men så viste det seg å være et reklameinnslag for Norsk Tipping direkte i forkant av den samme kampen som Alsaker skulle kommentere.» Klageren kaller dette et grovt brudd med reglene for god presseskikk og lister opp punktene, nevnt over, han mener TV 2 har forbrutt seg mot.

FORSØK PÅ MINNELIG LØSNING:

Det er ikke registrert forsøk på å få løst saken i minnelighet.

TILSVARSRUNDEN:

TV 2 avviser klagen. Innledningsvis anføres det fra tv-kanalens side at det ikke er snakk om redaksjonelle gjenytelser for reklameplasseringen på tv-kanalen. Videre opplyses det at det aldri ville vært aktuelt å gi tillatelse til slik reklame for fotballtipping. Reklamen dreier seg om Lotto.

Det anføres at man i det påklagede tilfellet var svært bevisst på å verne TV 2s integritet og redaksjonens uavhengighet. TV 2 oppfatter sin egen praksis som streng, men viser til «[A]t det medvirkes i reklame er imidlertid ikke automatisk ensbetydende med at man utelukkes fra å medvirke i redaksjonelle produksjoner».

Videre heter det i TV 2s tilsvare: «Saken gjelder lyd i en reklamefilm hvor filmen klart fremtrer som reklame og ikke TV 2s sendinger. Reklame på TV kan bare sendes i klart avgrensede isolerte reklameblokker.» TV 2 mener derfor at ingen kan ha unngått å se dette skillet.

Det vises videre til at Kringkastingsforskriftens § 3-8, der det heter: «Det kan ikke sendes reklameinnslag hvor det medvirker medarbeidere som regelmessig fremstår i et fjernsynsselskaps nyhetsprogram, aktualitetsprogram eller værmeldinger.» «Denne reporteren har som hovedoppgave å kommentere fotball og annen idrett, han omfattes ikke som man ser, av denne reguleringen.»

TV 2 understreker at beslutningen om at Alsaker kunne legge stemme til reklameinnslaget for Norsk Tipping, ble tatt etter nøye diskusjon og vurdert på høyt nivå i virksomheten. Den endelige avgjørelsen ble tatt av TV 2s sjefredaktør.

Det anføres i tilsvaret at man regelmessig ser at mediene medvirker i/til tredjeparts fiksjonsfilmer der man bidrar med fiktive nyhetsmeldinger, eller aviser/blad med fiktive oppslag. «Dette har aldri vært ansett å være i strid med god presseskikk. Presseetikken fokuserer særlig på tilfellene hvor medienes redaksjonelle flater påvirkes eller stilles til rådighet for kommunikasjon fra kommersielle eller andre interesser, og spesielt hvor dette ikke er synliggjort for leserne. Det er jo ikke situasjonen i denne saken.»

TV 2 avslutter sitt tilsvare slik: «TV 2 ser heller ikke at bruken av vår kommentator i den aktuelle reklamefilmen for Lotto, kan påvirke TV 2s eller reporters troverdighet når det senere formidles fotball. TV 2 kan heller ikke se at det er andre elementer som tilsier at TV 2 i denne saken – i strid med god presseskikk har brutt ned eller overtrådt skillet mellom det redaksjonelle og det kommersielle. Tekstreklame oppstår når produkter og kommersielle interesser blir eksponert eller positivt omtalt på redaksjonell plass ut fra andre hensyn enn uavhengig eller kildekritisk journalistikk, og det er som man ser, åpenbart ikke tilfellet her».

Klageren opprettholder klagen. Han viser til følgende formulering i TV 2s tilsvare: «At det medvirkes i reklame er imidlertid ikke automatisk ensbetydende med at man utelukkes fra å medvirke i redaksjonelle produksjoner.» Klageren har vanskelig for å se hvor i pressens etiske regler dette er dekket. Han understreker at han mener TV 2 har opptrådt i strid med noen helt tydelige presseetiske regler som ikke er til å misforstå, og at om PFU finner at TV 2 ikke har opptrådt i strid med disse, så har utvalget skapt en helt ny standard for integritet og uavhengighet i norske medier.

Klageren undres også over at TV 2 synes å unnta sport, i dette tilfellet fotball, fra reguleringen. «Etter min vurdering er sportsjournalistikken en viktig del av nyhets- og aktualitetsformidling, og den faller dermed inn under Vær Varsom-plakaten og Tekstreklameplakaten.

TV 2 gjentar i sitt andre tilsvare i all hovedsak argumenter fra sitt første tilsvare. Men det understrekes fra tv-kanalens side at det er et faktum at medie- og kulturpersoner «i svært stort omfang, spesielt i underholdningssegmentet, deltar både i redaksjonelle sammenhenger og i kommersielle sammenhenger». TV 2 mener det må være opp til redaktøren for den aktuelle publikasjonen om vedkommende skal medvirke.

Det opplyses i tilsvaret at medarbeideren har avklart og håndtert sin deltagelse med TV 2s redaksjonelle ledelse, og at integriteten og troverdigheten er ivaretatt i tråd med god presseskikk. Det understrekes også at det er Lotto som blir promotert i reklamen, ikke den aktuelle reporteren, og at det ikke er gitt motytelser for reklamen.

Videre: «Klager forsøker å advare PFU mot å frifinne TV 2 fordi det vil skape en ny standard. Dette er selvsagt helt ukorrekt. Klager og TV 2 er helt enige om de grunnleggende bestemmelser i begge regelsettene det henvises til. Saken dreier seg kort og greit om et enkeltstående bruk av en sportskommentarstemme i en Lotto-reklame.»

TV 2 mener PFU skal være forsiktig med å overprøve redaksjonens beslutning «når den er gjort etter en korrekt og dekkende prosess. Når saken avgjøres på høyt nivå (TV 2s ansvarlige redaktør; sekr. anm.), skal det naturligvis tale i TV 2s favør, ikke motsatt, slik klager synes å hevde.»

